

ಬಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಬೆಳೆ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಬಾಳೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆ. ಇದರ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಾದವಿದ್ದು ಕೊಬ್ಬಿನ ಅಂಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಟ್ಟಾಸಿಯಂ ಅಂಶವು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಹೃದಯ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಒಂದು ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಬಾಳೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ವಿವಿಧ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪಾಲು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ, ಬಾಳೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 58,721 ಹೆ. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸುಮಾರು 12.35 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಾಳೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಏಕ ಬೆಳೆ ಹಾಗೂ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಹವಾಮಾನ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 4,160 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. 1,22,170 ಟನ್ ಉತ್ಪನ್ನ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ 29.37 ಟನ್ ಇದ್ದು, ಇದರ ಮೂಲ್ಯ 34,923 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಣ್ಣು: ಬಾಳೆಯನ್ನು ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಕೆಂಪುಗೋಡು/ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣು/ಕಪ್ಪು ಮಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾವಯವ ಅಂಶವುಳ್ಳ ಫಲವತ್ತಾದ 6.5 ರಿಂದ 7.0 ರಸಸಾರವುಳ್ಳ ಮಣ್ಣು ಬಾಳೆ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ.

ಹವಾಗುಣ: ಬಾಳೆ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 1,000 ಮೀ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಮಾಡಬಹುದು, ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ 500 ರಿಂದ 1,500 ಮಿ.ಮೀ ರಷ್ಟು ಅಗತ್ಯ. ಉಷ್ಣಾಂಶವು 15° ರಿಂದ 38° ಸೆಂ. ನಷ್ಟಿರಬೇಕು.

ಕಾಲ: ಬಾಳೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ವರ್ಷದ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬಹುದಾದರೂ, ಇಳುವರಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜೂನ್-ಜುಲೈ ಸೂಕ್ತ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-ನವೆಂಬರ್ ಸೂಕ್ತ. ಜೂನ್-ಜುಲೈ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಬಾಳೆಯು ಮೇ-ಆಗಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಗಾಳಿ/ಆಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಒಡತಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚು.

ತಳಿಗಳು: ಭಾರತದಲ್ಲಿ 50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಳೆ ತಳಿಗಳು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ತಳಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

1. **ರೋಬಸ್ಟ್:** ಇದು ಕ್ಯಾವೆಂಡಿಶ್ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ತಳಿ. ಈ ತಳಿಯ ಹೆಸರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಗಿಡಗಳು, ಗೊನೆ ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳ ಗಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದು. ಈ ಬಾಳೆಯು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 11 ರಿಂದ 12 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುವುದು. ಈ ತಳಿಗೆ ಪನಾಮ ಸೊರಗು ರೋಗವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ, 30-35 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ ಬರುವುದು. ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು.
2. **ಗಿಡ್ಡ ಕ್ಯಾವೆಂಡಿಶ್ (ಪಚ್ಚುಬಾಳೆ):** ಇದು ಗಿಡ್ಡ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ತಳಿ. ಈ ತಳಿಯು ಹೆಚ್ಚು ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸಹಿಸಬಲ್ಲದು. ಇದರ ಗಿಡಗಳು ಸುಮಾರು 5-6 ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು 25-30 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ತೂಕದ ಗೊನೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಬಲ್ಲದು ಹಾಗೂ ಗೊನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ 120 ರಿಂದ 130 ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಈ ತಳಿಯು 10-11 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣವೆಂದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣ್ಣಾದ ಮೇಲೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ.
3. **ಗ್ರಾಂಡ್ ನೈನ್(ಜಿ-9):** ಕ್ಯಾವೆಂಡಿಶ್ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ತಳಿ. ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸಾಧಾರಣ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಗಿಡ ಮತ್ತು ಗೊನೆಯ ಗಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಿಲಿಂಡರ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಈ ತಳಿಯು 12-13 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಸರಾಸರಿ 35-40 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.
4. **ಏಲಕ್ಕಿ ಬಾಳೆ:** ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿರುವ ಈ ತಳಿಯು ಹಣ್ಣಿನ ರುಚಿ, ತೆಳು ಸಿಪ್ಪೆ, ಸಿಹಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಶೇಖರಣಾ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಗಿಡವು ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದು, ಗೊನೆಯ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದು, ಹಣ್ಣುಗಳ ಗಾತ್ರವೂ ಚಿಕ್ಕದು. ಈ ತಳಿಯು 13-14 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಏಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಂತರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ತೆಂಗು ಹಾಗೂ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ತಳಿಯು ಪನಾಮ ಸೊರಗು ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು.

ಈ ತಳಿಗಳಲ್ಲದೆ ಪುಟ್ಟಬಾಳೆ, ಕರಿಬಾಳೆ, ಬೂದುಬಾಳೆ, ಕಂದುಬಾಳೆ, ಕೆಂಪುಬಾಳೆ, ಜವಾರಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿವೆ.

ಬೇಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು	ಕ್ಯಾವೆಂಡಿಶ್	ರೋಬಸ್ಟ್	ಇತರೆ ತಳಿಗಳು
ಅಂತರ (ಮೀಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ)	1.8 X 1.8	2.2 X 1.8 / 1.5 X 1.5	2 X 2
ಸಸಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ(ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ)	3000	2250 4444	2225
ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ (ಕಿ.ಗ್ರಾಂ)	25	25	25
ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ (ಕಿ.ಗ್ರಾಂ)	0.5	0.5	0.5

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು	ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ(ಗ್ರಾಂ)	ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ (ಕಿ.ಗ್ರಾಂ)		
ಸಾರಜನಕ	180	540	405	400
ರಂಜಕ	108	325	245	240
ಪೊಟ್ಟಾಷ್	225	675	507	500

ಕಂದುಗಳ ಆಯ್ಕೆ: ಬಾಳೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಂದುಗಳನ್ನು ರೋಗ/ಕೀಟ ಮುಕ್ತ ತೋಟಗಳಿಂದ ತರಬೇಕು. ಕಂದಿನ ಬೇರುಗಳು ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಎಲೆಗಳು ಕತ್ತಿ ಆಕಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಎಲೆಗಳು ಅಗಲವಾಗಿದಲ್ಲಿ ಅದು ನೀರು ಕಂದು ಆಗಿದ್ದು ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ ತಡವಾಗುವುದರಿಂದ ಕತ್ತಿ ಕಂದುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಸೂಕ್ತ. ಕಂದಿನ ತೂಕ 750 ಗ್ರಾಂಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬೇಕು. ಉದ್ದ 3/4- 1 ಅಡಿ ಇರಬೇಕು. ತೋಟದಿಂದ ತಂದ ಕಂದುಗಳನ್ನು ತೂಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗೊನೆ ಕಟಾವು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂದುಗಳನ್ನು 15 ರಿಂದ 20 ನಿಮಿಷ ಕಾರ್ಬೊಂಡಿಜಿಮ್ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದಬೇಕು. ನಂತರ ಸಗಣೆ ರಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕ.

ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳು: ಬಾಳೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು 2-3 ಬಾರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ, ಕಸ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ತೆಗೆದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರ ತಳಿಗಳಿಗನು ಗುಣವಾಗಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ 1.5ಫಿ:1.5ಫಿ:1.5 ಅಡಿ ಇರುವ ಗುಂಡಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಡಿಗೆ 0.5 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿ ಹಾಗೂ 20-25ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಕೊಳೆತ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮರಳು ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ 1:1:1 ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ತುಂಬಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಗುಂಡಿಗೆ 10 ಗ್ರಾಂ ಪ್ಯೂರಡಾನ್, 250ಗ್ರಾಂ ಜಿಪ್ಸಂ ಹಾಕಿ. ಕಂದುಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ನೀರು ಉಣಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹವಾಗುಣಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಪ್ರತಿ 4-5 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನೀರು ಹಾಯಿಸಬೇಕು. ಹಸಿ, ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ 12 ರಿಂದ 20 ಲೀಟರ್ ನೀರನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ನಾಟಿ ನಂತರದ ಬೇಸಾಯ: ತಾಯಿಗಿಡ ಹೂ ಬಿಡುವ ತನಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಂದುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು, ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 2ನೇ, 4ನೇ ಮತ್ತು 6ನೇ ತಿಂಗಳಿನ ನಂತರ 3 ಸಮ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು 2-3 ಸಲ ಅಗೆದು ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ಕಳೆ ಬೆಳೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗೊನೆ ಬಂದ ನಂತರ ಬಾಳೆ ಗಿಡ ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಮತ್ತು ಗೊನೆಯ ಭಾರದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೂ ಕೋಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಆಸರೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಅಂತರ ಬೆಳೆ: ಬೀನ್ಸ್/ಕುರುಳ್ಳಿ/ಚೆಂಡು ಹೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಬನಾನ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ನ ಬಳಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದುದು.

ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ: ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳಾದ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮ ಮತ್ತು ರಂಜಕ ಕರಗಿಸುವ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ತಲಾ 50 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ 500 ಗ್ರಾಂ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡದ ಸುತ್ತ ಹಾಕಿ ಮಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ನಂತರ ನೀರು ಹಾಯಿಸಿ ತೇವಾಂಶ ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು: (ಕಂದು ಕೃಷಿಗೆ)

ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ನಾಟಿಯಾದ 2ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, 4ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 6ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 300 ಗ್ರಾಂ ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್, 225 ಗ್ರಾಂ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಮತ್ತು 125 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯೂರೇಟ್ ಆಫ್ ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಮಣ್ಣನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ತೇವಾಂಶ ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

ಬಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಬನಾನ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಬಾಳೆ ಗೊನೆ ಮೋಷಣೆ:

ಬನಾನ್ ಸ್ಪೆಷಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಘು ಮೋಷಕಾಂಶಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಾಳೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ 5ನೇ,6ನೇ,7ನೇ ಮತ್ತು 8ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ 5 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ 15 ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 75 ಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿ ಎರಡು ನಿಂಬೆಹಣ್ಣಿನ ರಸವನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಒಂದು ಪ್ಯಾಕೇಟ್ ಶ್ಯಾಂಪೂ ಅನ್ನು ಹಾಕಿ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಕಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಾಳೆಗೊನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತೂಕ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬನಾನ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 5 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ದ್ರಾವಣ ಮಾಡಿ ಬಾಳೆ ಗಿಡದ ಸುತ್ತ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ 2ನೇ ತಿಂಗಳು, 3ನೇ ತಿಂಗಳು, ಮತ್ತು 4ನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 150 ಮಿಲಿ ಲೀಟರ್ ನಂತೆ ಹಾಕಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಬಾಳೆ ಗಿಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುವುದು.

ಬಾಳೆ ಗೊನೆ ಮೋಷಣೆ: ಬಾಳೆ ಗೊನೆಯ ತೂಕ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೊಳಿಸಲು ಬಾಳೆ ಗೊನೆ ಮೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಬಾಳೆ ಗೊನೆ ಕಾಯಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿದ ನಂತರ ಗೊನೆಯತುದಿ ಭಾಗದ ಗಂಡು ಹೂವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ನಂತರ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ತಾಜ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಪಚ್ಚಬಾಳೆ ಅಥವಾ ರೋಬಸ್ಟ ಬಾಳೆಯಾದಲ್ಲಿ 7.5 ಗ್ರಾಂ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಆಫ್ ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಮತ್ತು 7.5 ಗ್ರಾಂ ಯೂರಿಯಾ ಜೊತೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಕಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲದ ಅರ್ಧಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ ಮುಳುಗುವಂತೆ ಕಟ್ಟಿಬೇಕು. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣುಗಳ ಗಾತ್ರ ಸಮನಾಗಿದ್ದು ಗೊನೆಯ ತೂಕ ಪ್ರತಿ ಗೊನೆಗೆ 3 ರಿಂದ 4 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಏಲಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಬಾಳೆಯಾದಲ್ಲಿ 2.5 ಗ್ರಾಂ ಸಲ್ಫೇಟ್ ಆಫ್ ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಮತ್ತು 2.5 ಗ್ರಾಂ ಯೂರಿಯಾವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಉಳಿದಂತೆ ಪಚ್ಚಬಾಳೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಬಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕೀಟಗಳು

1. ಗಡ್ಡೆ ಮೂತಿ ಹುಳು: (ಕಾಸ್ಟೋಪೊಲೈಟಿಸ್ ಸಾರ್ಡಿಡಾನ್)

ಮೂತಿಹುಳು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ, ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು.

ಹಾನಿಯ ಲಕ್ಷಣ: ಹುಳುಗಳು ಕಾಂಡದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗಡ್ಡೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊರೆದು ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಎಳೆಯ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಸುಳಿ ಎಲೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಗಿಡಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಸೀಳಿ ನೋಡಿದಾಗ ಸುರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹುಳುಗಳ ಹಿಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಕೊಳೆತು ಕಪ್ಪಾದ ಅಂಗಾಂಶ ಕಾಣಬಹುದು.

2. ಹುಸಿ ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಮೂತಿ ಹುಳು : ವಯಸ್ಸು ಮೂತಿ ಹುಳು ಮತ್ತು ಮರಿಗಳು ಹುಸಿ ಕಾಂಡವನ್ನು ಕೊರೆದು ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿ ಸುರಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಕ್ರಮೇಣ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳು ಗೊನೆ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮುರಿದು ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ಗಡ್ಡೆ ಮೂತಿಹುಳು ಮತ್ತು ಹುಸಿ ಕಾಂಡ ಕೊರೆಯುವ ಹುಳುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಾಕ್ರಮಗಳು :

- ಕೀಟ ರಹಿತ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ನೆಡುವುದು, ಗಿಡಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ತರಗಲೆ, ಕಳೆ ಮತ್ತು ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು, ಗೊನೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದ ನಂತರ ಬಾಧಗೊಳಗಾದ ಗಡ್ಡೆ ಮತ್ತ ಕಂದುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು, ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 4 ರಂತೆ ಕಾಸ್ಟೊಲ್ಯೂರ್ ಫಿರಮೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು, ಪ್ರತಿ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ನಾಟಿ

ಮಾಡುವ ಮೊದಲು 10 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೋಪ್ಯೂರಾನ್ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು, ಹುಸಿ ಕಾಂಡ ಮೂತಿ ಹುಳುವಿನ ಹತೋಟಿಗಾಗಿ ಗಡ್ಡೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 6 ಮತ್ತು 7 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 3 ಮಿ ಲೀ ಮಾನೋಕ್ಲೋಟ್ರೋಫಾಸ್ ಅಥವಾ ಕ್ಲೋರೋಪೈರಿಫಾಸ್ ಅಥವಾ ಡೈಮಿಥೋಲಿಂಟ್ ಅನ್ನು 5 ಮಿ.ಲೀ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಕಾಂಡಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಒಂದು ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದಿನ ಮೂಲಕ 2-3 ಸೆಂ. ಮೀ ಆಳದಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು.

ಬಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ರೋಗಗಳು

1. ಎಲೆ ಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ ಅಥವಾ ಸಿಗಾಟೋಸಿಸ್ : (ಸರ್ಕೋಸ್ಪೊರಾ ಮೂಸೆ /ಮೈಕೋಸ್ಪೆರಲ್ಲಾ ಮೂಸಿಕೋಲಾ)

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಸಿಯದೇ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿರುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಳೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಹಾಗೂ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಳದಿ ಚುಕ್ಕೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ನಂತರ ಉದ್ದುದ್ದನೆಯ ಗೆರೆಗಳಂತೆ ಎಲೆಗಳ ನರಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಳದಿ ಗೆರೆಗಳು ಹರಡಿ ಮಜ್ಜೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗವು ಒಣಗುವುದಲ್ಲದೇ ಕೆಂಪು ಕಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಧೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕುಂಠಿತಗೊಂಡು ಗೊನೆಯ ತೂಕವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಣ : ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸುವುದು, ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಡಿ ಮಾಡುವುದು, ಗಿಡಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು., ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ 2.5 ಗ್ರಾಂ ಮ್ಯಾಂಕೊಜಿಬ್ ಅಥವಾ 2 ಗ್ರಾಂ. ಕಾರ್ಬೆಂಡೆಜಿಮ್ ಅನ್ನು ಒಂದು ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ರೋಗ ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಸಿಂಪರಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

2. ಪನಾಮ ಸೊರಗು ರೋಗ (ಪನಾಸೇರಿಯಂ ಆಕ್ಸಿಸ್ಪೊರಂ ಫಾ. ಸ್ಪಿ. ಕುಬೆನ್ಸೆ):

ಈ ರೋಗಾಣುಗಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಗಾಯಗೊಂಡ ಬೇರು ಮತ್ತು ಗಡ್ಡೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಳಭಾಗದ ಎಲೆಯ ತೊಟ್ಟಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೆರೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ ನಂತರ ಎಲೆಗಳು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲ್ಬಿಡುವಾಗಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಸೊರಗುವ ಮೂಲಕ ಎಲೆಗಳ ತೊಟ್ಟಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಎಲೆಗಳ ಅಂಚಿನ ಭಾಗವು ಒಣಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಎಲೆಗಳೂ ಸಹ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನರಗಳು ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟುತ್ತವೆ. ರೋಗವು ತೀವ್ರಗೊಂಡಾಗ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಉದ್ದುದ್ದನೆಯ ಬಿರುಕುಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಗಿಡವು ಮುರಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಾಗ ಒಳಗಿನ ಅಂಗಾಂಶವು ಕಂದು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಕುಬ್ಜವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ರೋಗವು ತಾಯಿ ಗಿಡದಿಂದ ಮರಿ ಗಿಡಗಳಿಗೂ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಣ : ರೋಗರಹಿತ ತೋಟಗಳಿಂದ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅತಿಯಾದ ಬಾಧೆಯಿರುವ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು., ರೋಗಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬುಡಸಮೇತ ಕಿತ್ತು ಸುಡುವುದು., ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮ ಅಥವಾ ಸ್ಟ್ರಾಟೋಮೋನಾಸ್ ಪ್ಲೋರಿಸನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಸಿಲಸ್ ಸಬ್‌ಟಿಲಿಸ್ ಜೈವಿಕ ಮೂಲದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 15 ಗ್ರಾಂ ನಂತೆ ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 3, 5 ಮತ್ತು 7 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವುದು., ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು, ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು 2.0 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡೆಜಿಮ್ ಒಂದು ಲೀ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ 30 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ನೆನೆಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಡಿಮಾಡಿದ 6 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 2.0 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡೆಜಿಮ್ ಅನ್ನು 1 ಲೀ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದು., ಪನಾಮ ಸೊರಗು ರೋಗ ಬಂದಿರುವ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ 20 ಗ್ರಾಂ ಕಾರ್ಬೆಂಡೆಜಿಮ್ ಪುಡಿ ಹಾಕಿದ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ 10 ಮಿ.ಲೀ. ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಪಿಚಕಾರಿಯಿಂದ 2 ಇಂಚು ಆಳದಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ 2 ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸುರಿಯಬೇಕು.

ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಇಳುವರಿ:

ತಳಿಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಮೊದಲ ಬೆಳೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 12-14 ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕುಳೆ ಬೆಳೆಯು 6-8 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಪಚ್ಚಾಳಾಳೆ 30-40 ರೋಬಸ್ಸು 38-45 ಇತರೆ 20-30 (ಟನ್)

ತಾಯಿ ಗಿಡ ಕತ್ತರಿಸುವ ವಿಧಾನ: ಮಾಗಿದ ಗೊನೆ ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಮರಿ ಕಂದನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡಬೇಕು. ಹಣ್ಣಿನ ಗೊನೆಯನ್ನು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಾಯಿ ಗಿಡವನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ 15-20 ದಿನಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕು ಇದರಿಂದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಕೂಳೆ ಬಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಕಾಂಶ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಾಳೆ ಕಂದುಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 8-9 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂಬಾಳೆ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೊಂಬಾಳೆ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ 3-4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ ಗೊನೆ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಬಾಳೆ ಹೊಂಬಾಳೆ ಹೊರಸೂಸಿದ ನಂತರ ತಾಯಿ ಗಿಡದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯಾಕಾರದ ಎರಡು ಕಂದುಗಳನ್ನು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು ಉಳಿದ ಕಂದುಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ 8-9 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಳೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು, ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 21 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗೊನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗುಣಿಯಿಂದ ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು. ಕೂಳೆ ಬೆಳೆಗೆ ಸಾರಜನಕವನ್ನು 225 ಗ್ರಾಂ, ರಂಜಕ 135 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಪೊಟ್ಯಾಷ್ 280 ಗ್ರಾಂ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. (ಒಂದು ಕಂದು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಪ್ರತಿ ಗುಣಿಗೆ ಸಾರಜನಕ 100 ಗ್ರಾಂ, ರಂಜಕ 108 ಗ್ರಾಂ ಮತ್ತು ಪೊಟ್ಯಾಷ್ 200 ಗ್ರಾಂ ಕೊಡಬೇಕು) ಮುಖ್ಯಬೆಳೆ ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ಕಂತನ್ನು ಮತ್ತು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಎರಡನೇ ಕಂತನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗುಣಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.